

بسمه تعالی

اعلامیه روسای جمهور

کشورهای جمهوری آذربایجان، جمهوری اسلامی ایران،

جمهوری قزاقستان، فدراسیون روسیه و ترکمنستان

روسای جمهور کشورهای جمهوری آذربایجان، جمهوری اسلامی ایران، جمهوری قزاقستان، فدراسیون روسیه و ترکمنستان از جانب کشورهای خود که پس از این طرفها نامیده می‌شوند،

بر اساس نتایج چهارمین اجلاس سران خزر که بنا به دعوت ولادیمیر پوتین رئیس جمهور فدراسیون روسیه، بر طبق توافق حاصله در دیدار سران کشورهای ساحلی خزر در باکو در آبان ماه ۱۳۸۹ شمسی برابر با نوامبر سال ۲۰۱۰ میلادی در آستراخان برگزار گردید؛

با هدف پیشبرد تصمیمات اجلاس های سران در عشق آباد (۱۳۸۱ برابر با ۲۰۰۲ میلادی)، تهران (۱۳۸۶ برابر با ۲۰۰۷ میلادی) و باکو (۱۳۸۹ برابر با ۲۰۱۰ میلادی)؛

با استناد به موازین و اصول منشور ملل متحد و حقوق بین الملل؛

با در نظر گرفتن تغییرات ژئوپلیتیکی بوقوع پیوسته در منطقه و فضای همکاری، حسن همجواری و تفاهم متقابل بین طرفها؛

با پیروی از علاقه به تعمیق و گسترش روابط حسن همجواری بین طرفها؛

با توجه به اینکه دریای خزر برای طرفها دارای اهمیت حیاتی است و فقط این کشورها از حقوق حاکمه در دریای خزر و منابع آن برخوردار می باشند؛

با تاکید بر اینکه حل مسائل کلیدی دستورکار خزر، منحصر در صلاحیت طرفها می باشد؛

با اذعان به اهمیت سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دریای خزر؛

با درک مسئولیت خویش در قبال نسل حاضر و نسل های آینده جهت حفظ دریای خزر و توسعه پایدار منطقه؛

با تایید لزوم تدوین و انعقاد هر چه سریعتر کنوانسیون رژیم حقوقی دریای خزر که به منزله معاهده بنیادین بین‌المللی تنظیم‌کننده فعالیت طرفها در دریای خزر خواهد بود؛ اعلام می‌دارند که فعالیت طرفها در دریای خزر بر اساس اصول مورد توافق آنها از جمله اصول زیر انجام خواهد شد:

(۱) احترام به حاکمیت، تمامیت ارضی، استقلال، برابری حاکمیت کشورها، عدم توسل به زور یا تهدید به زور، احترام متقابل، همکاری و عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر؛

(۲) استفاده از دریای خزر برای مقاصد صلح آمیز، تبدیل آن به منطقه صلح، حسن همجواری، دوستی و همکاری و حل کلیه مسائل مرتبط با دریای خزر از طرق مسالمت‌آمیز؛

(۳) تامین امنیت و ثبات در منطقه خزر؛

(۴) تامین توازن ثابت تسلیحات طرفها در دریای خزر، انجام ساخت و ساز نظامی در چارچوب کفاف معقول با توجه به منافع کلیه طرفها، بدون لطمه وارد کردن به امنیت یکدیگر؛

(۵) رعایت اقدامات توافق شده اعتمادساز در زمینه فعالیت نظامی با قابلیت پیش‌بینی و شفافیت طبق مساعی مشترک در خصوص تحکیم امنیت و ثبات منطقه‌ای؛

(۶) عدم حضور نیروهای مسلحی که به طرفها تعلق ندارند در دریای خزر؛

(۷) حاکمیت ملی هر طرف بر پهنه دریایی ساحلی در محدوده ۱۵ مایل دریایی و حقوق انحصاری هر طرف جهت صید منابع زنده آبی در محدوده ۱۰ مایل دریایی معطوف به آن، که پس از آن پهنه آبی مشترک واقع می‌گردد، با این تفاهم که موضوع بکارگیری روشهای مربوط به تعیین خطوط مبدا، موضوع رایزنی‌های آتی طرفها خواهد بود.

۸) آزادی دریانوردی در خارج از پهنه دریایی تحت حاکمیت ملی هرطرف، با پایبندی به حقوق حاکمه و انحصاری کشورهای ساحلی و مقررات وضع شده توسط آنها در رابطه با انواع معینی از فعالیت‌های مشخص شده توسط طرفها؛

۹) تامین امنیت دریانوردی؛

۱۰) انجام تردد در دریای خزر، عبور به/از آن، منحصرأ توسط کشتیهای تحت پرچم هر یک از طرفها؛

۱۱) حق دسترسی آزاد از دریای خزر به سایر دریاها و اقیانوس جهانی و بالعکس بر اساس موازین و اصول شناخته شده حقوق بین الملل و توافقات طرفهای مربوطه با در نظر گرفتن منافع قانونی طرف ترانزیت به منظور گسترش تجارت بین المللی و توسعه اقتصادی؛

۱۲) تحدید حدود بستر و زیر بستر دریای خزر بر اساس اصول و موازین شناخته شده حقوق بین الملل به منظور تحقق حقوق حاکمه طرفها برای استفاده از منابع زیربستر و سایر فعالیت‌های قانونی اقتصادی مرتبط با بهره برداری از منابع بستر و زیربستر، بر اساس توافق طرفها؛

۱۳) بکارگیری موازین و مقررات توافق شده جهت بازسازی و تنظیم استفاده از منابع زنده آبی؛

۱۴) حفاظت از محیط زیست دریای خزر، حفظ و بازسازی و استفاده معقول از منابع زنده آبی؛

۱۵) مسئولیت طرف آلوده کننده در قبال خسارت وارده به اکوسیستم دریای خزر؛

۱۶) مساعدت به انجام تحقیقات علمی در زمینه اکولوژی، حفاظت و استفاده از منابع زنده دریای خزر؛

۱۷) ایجاد شرایط مساعد جهت توسعه همکاریهای اقتصادی با نفع متقابل در دریای

خزر؛

۱۸) انجام تحقیقات علمی دریایی در خارج از پهنه دریایی تحت حاکمیت ملی هر طرف طبق موازین حقوقی توافق شده توسط طرفها، با پایبندی به حقوق حاکمه و انحصاری کشورهای ساحلی و همچنین مقررات وضع شده توسط آنها در رابطه با انواع مشخص تحقیقات؛

۱۹) آزادی پرواز هواپیماهای غیر نظامی مطابق با مقررات ایکائو.

شهر آستراخان، ۷ مهر ماه ۱۳۹۳ شمسی برابر با ۲۹ سپتامبر ۲۰۱۴ میلادی

الهام علی یف

رئیس جمهوری آذربایجان

حسن روحانی

رئیس جمهوری اسلامی ایران

نور سلطان نظربایف

رئیس جمهوری قزاقستان

ولادیمیر پوتین

رئیس جمهور فدراسیون روسیه

قربان قلی بردی محمدوف

رئیس جمهور ترکمنستان